

BRATRSTVO | 1

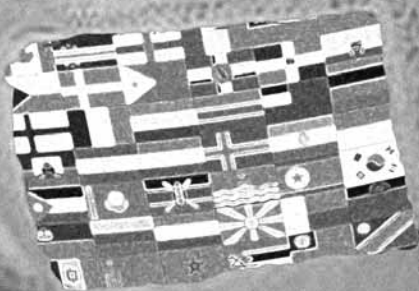
EVANGELICKÝ ČASOPIS PRO MLÁDEŽ | roč. 47/2006

Lošt Karbanátky

Jeronym s míchacou

Krvavá neděle

Fandění

Milí čtenáři	Filip Keller	2
Biblická úvaha — Co to znamená být Božím synem	David Sedláček	4
Fandění —		
• Proč fandíme	Martin Balcar	5
• Mé fanouškovství	David Kocna	7
• Její deníček	Popelka Králová	7
• Anketa		8
• VOX POPULI		9
• Víra a fanouškovství	Michal Kitta	9
Subkultury a hnutí mládeže	Miki Erdinger	10
Učedníci Páně— Apoštol Petr	Pavel Prejda	11
Stalo se před lety — Krvavá neděle	Pavel Nápravník	12
Jeronym s míchačkou	Luboš Kratochvíl	14
SMS recenze		15
Na byt z toho nenašetříš — rozhovor	Alžběta Šířoká	16
Jiné víry — Islám	Pavel Nápravník	18
Bajbl fór tudej — Z archivů FBI	Marie Medková	19
Taková praktická čeština — rozhovor	Tomáš Groll	20
Z cest — Losí karbanátky, rozhovor	Olga Ferjenčíková	22
Na tom poli širém	Eliška Svobodová	24
Znovu bych mu ruku podala	Marie Stolařová	24
Věž bláznů	Jan Kratochvíl	25

MILÍ ČTENÁŘI,

Filip Keller

ÚVODNÍK

nový ročník znamená vždy nová témata a rubriky. Letos jsme se rozhodli pro hlavní řadu, která by se dala shrnout pod názvem „Co nás obklopuje a ovlivňuje“. V prvním čísle můžete číst o fanouškovství, v dalších o katastrofách, o mediích, životní úrovni, vzdělání, reklamě a podobně. Témata nelze probrat vyčerpávajícím způsobem. Pokusíme se je přiblížit z různých úhlů pohledu (teoretiků, praktiků, teologů). Prostor zůstane také pro tradiční anketu i posbírané hlasy lidu (včetně vašeho, když napíšete).

Pro velký úspěch (soudě dle odezvy) se můžete těšit na rozhovory se studenty dalších studijních směrů. Ekumenický kalendář nahradí Učedníci Páně. Ekumenicky se ale nezavíráme, nabídneme několik představení jiných náboženských směrů. Ty se budou střídát s rubrikou Odkud (jako evangelíci) čerpáme. V každém čísle se představí vždy alespoň jedna seniorátní mládež. Prostor dostanou různé subkultury dnešní mládeže. Nabízíme ta-

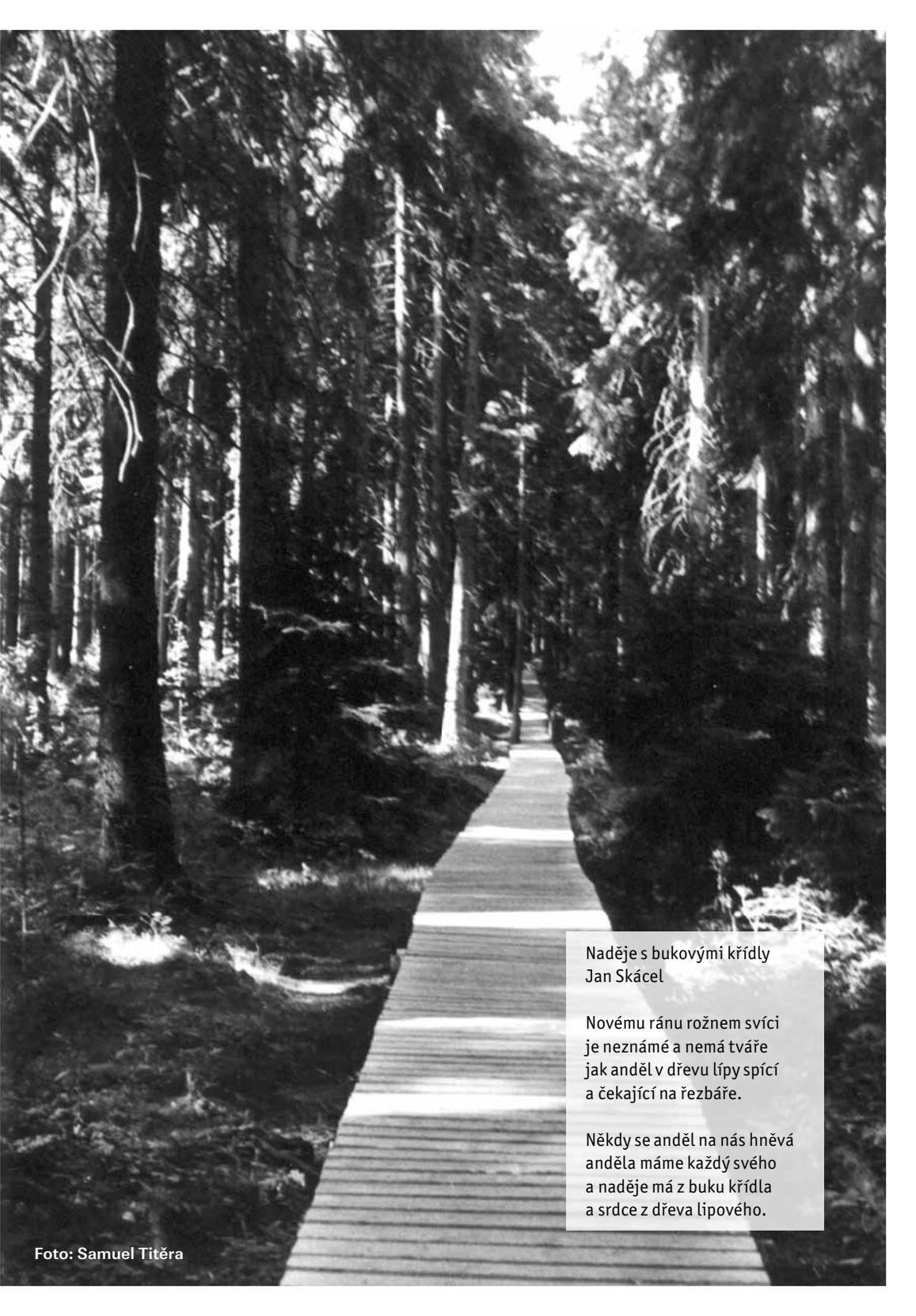
ké novou formu soutěže se zajímavými cenami pro výherce. V rubrice Stalo se před lety přineseme deset událostí, které nás také ovlivňují, byť nepřímo.

Bratrstvo vychází už hodně let a zjistili jsme, že některé články dávných přispěvatelů jsou podivuhodně aktuální. Všimněte si jaká sdělení čtenářům psali ve čtyřicátých letech. Jen ty cifry byly, pravda, trochu jiné.

Mezi zábavnější části patří pexeso. Abyste ho mohli využít, musíte zůstat pravidelnými odběrateli. V létě Vás čeká bonus.

O váš názor stojíme nejen v souvislosti s hlavním tématem (VOX POPULI), rádi otiskneme vaše doporučení (SMS recenze), kritiky, cestopisy, zprávy z akcí. Své názory pište na adresu redakce. Počítejte přitom s tím, že redakční rada je vždy začátkem přecházejícího měsíce, obvykle v úterý.

Přeji Vám příjemné čtení tohoto i všech dalších čísel. ■

Naděje s bukovými křídly
Jan Skácel

Novému ránu rožnem svíci
je neznámé a nemá tváře
jak anděl v dřevu lípy spící
a čekající na řezbáře.

Někdy se anděl na nás hněvá
anděla máme každý svého
a naděje má z buku křídla
a srdce z dřeva lípového.

CO TO ZNAMENÁ BÝT BOŽÍM SYNEM?

MT 14,22-33

David Sedláček

BIBLIČKÁ
ÚVAHA

Co to znamená být Božím Synem? Je důležitá moc a síla? Jaký prostor v tom má utrpení a neúspěch? A smrt?

Je otázka, zda Ježíši bylo všecko od samého začátku jasné a zřetelné. Z Písma víme, že prošel pokušením. Na poušti a v zahradě Getsemanské. Ježíš vede zápas o odpověď na otázku – co to znamená být Božím vyvoleným Synem.

Vlivem několikaletých okolností ten zápas začíná být obzvláště těživý. Je tu smrt souputníka Jana Křtitele. Co teď, co s tou zbytečnou smrtí, jak se týká Ježíše? Bude se moci on vyhnout utrpení?

Ježíš odchází na horu, aby se tam modlil. Chce být sám s Bohem. Jemu vše povědět, hledat v něm pomoc a sílu. Učedníky odešle napřed lodí, snad aby je ani nenapadlo z něj udělat Mesiáše, když před tím nasýtil zázračně zástupy lidí. Ty s požehnaním propustí, nasycené a zdravé. A jde sám na horu a tam je sám a sám se modlí. A už se setmělo a pořád je tam sám a modlí se. Je to mezi ním a Pánem světa.

My, jakoby filmovým střihem, jsme najednou na lodi – která je daleko od země, vlny ji zaplavují, vítr vane proti ní a její pasažéři nemají daleko k vyčerpání. Je čtvrtá noční hlídka – nejhorší chvíle noci – přichází jitro, ale ještě je noc.

Tu k nim Ježíš jde – po moři. A s takovou samozřejmostí. Až to člověka 21. století může naštvat: jak to Ježíš udělal? Proč je nám víra ztěžována tím, že máme věřit na zázraky? Proč nám to Ježíš ztěžuje, když bychom se mohli orientovat třeba na kázání na hoře?

Učedníky ta událost neštve, učedníky to vyděsí. Nevidí Ježíše, ale přízrak. Reagují jinou emocí, ale podobně jako „racionální“ člověk 21. století. Tohle není Pán. To není Ježíš, jak ho známe.

Takového Ježíše jakoby nikdo nechtěl – nerozumíme Ježíši krácejícímu po hladině, nechceme ho – podle jedněch přízrak, podle druhých snad výmysl. Máme strach.

Jenže Ježíš okamžitě promlouvá a jeho hlas je známý: „Vzchopte se, jsem to já, nebojte se.“ Stále je to Ježíš, ten blízký a tělesný. Ale nese s sebou také tajemství, které nikdy plně neobsáhneme. Svým chozením po vodě otvírá další dimenzi – Ježíš je syn tesaře a jeho matka se jmenuje Marie, ale také je syn Boží. Má na Bohu podíl; je nepopsatelně a nepochopitelně blízko Bohu. A ze suverénnosti Božího dítěte chodí po rozbouraném moři, šlape po všech atributech a nástrojích smrti a zla. „Nebojte se a vzchopte se.“

Petr se vzchopil. S úžasně přímou a prostou vírou věří svému Mistru. Jako pootvřenými dveřmi uviděl a uslyšel náhle, že Ježíš krácející po moři je Syn Všemohoucího. Je svědkem proměnění na moři. A Ježíš říká: Pojď a Petr jde. Učedníci Ježíše Krista mají podíl na jeho moci. Jenže pak Petr najednou „spustí z Ježíše oči“, vlny a vítr jsou pro něj najednou moc velké a příliš nebezpečné. Jeho mysl je rozpolcená, věří Ježíši, ale také věří svým očím a svému strachu a začne tonout.

Petrův výkřik – a je to výkřik znovunalezené víry v Ježíše – prosba o záchranu je vyslyšena. Petr neudělal chybu, když chtěl vykročit na hladinu. Jen malá víra, rozpolcenost mysli je příčinou tonutí, nedostatek důvěry v Ježíše. Ale ani tady (pod hladinou) není moc Boží nijak zkrácena – a Petr je zachráněn i přes svoji malou víru.

A vstoupili na loď, vítr se utišil. Ti, kdo jsou na lodi se Ježíši klaní a vyznávají ho jako Božího syna. Ježíš je Spasitel, který nás zachrání a vyvede z bouří. Sám se však bouří zla nevyhne. Jeho chůze po vodě nám však připomíná, že Boží moc ho vyvede i z vln smrti. ■

PROČ FANDÍME?

Martin Balcar

Slovo „fandění“ či „fanouškovství“ nemám rád. Navozuje mi představu o povrchním sledování fotbalu. Je to však fenomén hlubší, je v každém z nás a hodně napovídá o nás samých, o společnosti. I proto budu psát nejvíce o fandění fotbalovém.

Ale proč vůbec fandíme, proč nás to baví? Fandit někomu mohu asi tak ze dvou důvodů:

- baví mě to a je to hra,
 - chci s tím, komu fandím, zažít pocit sebeuspokojení, protože tomu tak doposud není.
- Obojí má každý z nás v míře rozdílné. Zkusme se na příkladu fotbalu podívat na to, kdy a proč se „fanouškovství“ dostává do nebezpečné roviny, kdy ztrácí nadhled a sebekontrolu a co je příčinou.

Když už je Bratrstvo časopisem, jehož čtenáři jsou především evangeličtí mládežníci, pak je dobré si říci, že první velké násilné střety na fotbale neměly jiný než náboženský rozměr. Bylo to v třicátých letech dvacátého století ve skotském Glasgow při zápasech Rangers (Protestanti) a Celtic

(Katolíci). Takže světe div se, prostředí, kde „pouze“ fandím, může naplno otevírat skryvanou nevráživost. Stav napětí trvá dodnes a je například nemyslitelné, aby mezi těmito kluby některý hráč přestoupil.

Dotýkám-li se tématu naboženství, pak je zajímavé sledovat další znak, který fanouškovství na moderní společnosti odhaluje a to je ztráta víry v něco vyššího a obecná touha po prožívání rituálů. Rituály z dnešní společnosti mizí (váhu ztrácí maturita, manželství, křest, zmizela vojna). Právě na příkladu sportovního fandění, které na rituálech, stojí je vidět, jak je společnost potřebová a jakou roli hrají při formování osobnosti – „patřit“, nebo „náležet k“ je pro mladého člověka nesmírně důležité.

Speciálně sportovní zápasy jsou plné rituálů a obřadů a právě formu obřadnosti zápasů dokazuje komentování zápasů, kdy slovník je prošpikován slovy jako „svatyně“ (rozuměj „branka“), brankář pak není nikdo jiný než „strážce svatyně“, rozhodčí je „soudce“. Bez povšimnutí nejsou i tvrzení o „svatostánčích“ či „fotbalových chrámech“ (rozuměj „stadionech“), které nesou jména jako Ajax Aréna, Toyota Aréna atd. A hráči už nebyvají hráči ale „borci“. Argentinský hráč Diego Maradona už se s tím nepáral vůbec – když dal Angličanům na Mistrovství světa gól zcela zjevně rukou, nazval tento akt „Boží ruka“. Až by člověk čekal, že se na trávníku děje něco, co zásadně mění nejenom životy diváků, ale i život Váš, Tvůj.

Pro některé lidi však fandění je skutečnou vírou. Věří svému favoritovi, jsou schopni pro něj mnoho obětovat včetně vlastního pohodlí či zdraví. Vyznání, že můj klub, můj favorit je mi v životě vším, není mezi fanoušky ničím neobvyklým.

I když tyto řádky znějí úsměvně, divadlo vznikající kolem fanouškovství ukazuje na hlubší společenské otázky. Vědci z leicesterské univerzity mluví o tom, že rasismus v britské společnosti se otevřel na fotbalových stadionech a to od sedmdesátých let, kdy začal prudce narůstat počet hráčů tmavé pleti. Docházelo tak třeba i k házení banánů na hráče tmavé pleti, které zopakovali spáršanší fanoušci v devadesátých letech u nás...

Ne všechno z výše uvedeného je však tak negativní a fanouškovství, tato hra může sloužit ke změnám ve společnosti. Právě sílící rasismus v sedmdesátých letech vedl k možnosti využít stadiony k pozitivnímu ovlivnění. Stoupající počet hráčů tmavé pleti spolu s přístupem klubů vedl k tomu, že rasismus ze stadionů v západní Evropě mizí. Jistě není bez zajímavosti, že v současné době tvoří kostru francouzského národního týmu 8 hráčů tmavé pleti a pro Francouze to není ničím špatným...

Takže ono to fanouškovství, tento svět sám pro sebe se svými pravidly, který ukazuje na hlubší procesy společnosti, lze docela zajímavě využít. Proč fandění tolik svádí k extrémům není jasné. Výzkum provedený na Leicesterské univerzitě tvrdí, že v souvislosti se sjednocováním Evropy a stíráním rozdílů je hra jedním z mála posledních metafor národní rivality a tudíž prostorem k projevům extremistického nacionalismu a rasismu. I z toho důvodu se v současnosti uvažuje o tom, že už před mezistátními zápasy nebudou hrány hymny, které vášně podněcují. A to je jistě pozitivní způsob myšlení.

Všechny předchozí řádky ukazují, že skrze fandění lze číst společenské nálady. Fandění je hra a do ní vkládáme každý z nás něco svého skrytého, projevujeme se v ní jinak než obvykle a můžeme zde rozvinout schopnosti, které nám normální život neposkytuje. Jeden z českých výzkumů fotbalových fanoušků popisuje odchod

mladíka ze stadionu – na stadionu je mladík oblečen do klubových barev, triko, čepice, vlajka, křičí, povzbuzuje... Po odchodu ze stadionu na metro sundává čepici, v metru triko, při východu z metra na sídlišti schovává vlajku. Před domem je z něj obyčejný klidný kluk z ulice. Ptám se sám sebe: čím je pro něj fandění? Dodává mu sebevědomí? Posiluje ho? V čem?

O sportu a fandění kolem něj se v odborných kruzích mluví jako o „společenském mikrokosmosu se zjednodušenými vazbami“ – každý z nás má v sobě zvířecí touhy dobývat území, bojovat, držet tradice, člověk má potřebu konat rituály a být součástí skupiny, která drží stejné hodnoty. Pokud fandím, vidím věci černobíle – je jasné kdo je s námi, kdo proti nám. Takový pěkný gladiátorský souboj – tady jeden, tady druhý, jeden vyjde vítězně, druhý na kolenu.... Někdy v životě potřebujeme vidět věci jasně, zřetelně, kdo je s kým a kdo už ne. Ale žijeme v postmoderně – všude se hlásá relativismus všeho („ano, ale“), žádné ritualizované chování neexistuje („proč, vždyť to nemá samo o sobě smysl?“), žádné pevné body v životě, žádná tlupa ale individualismus. No a když nás někdo už opravdu hodně naštve, nemůžeme mu dát ani do drčky!

A tak se stává fanouškovství, kdy i v rámci rodin jsou schopni se do krve zhádat jinak klidný otec se synem či spolu nemluvit dobří kamarádi, jednou z mála komunikačních her, která nám umožňuje si vyřizovat naše stresy. Pokud je fanouškovství smyslem samo o sobě, nebo kanalizací našich tlaků a stresů, a lidi to jsou schopni rozpoznat, pak to může být skvělý způsob, jak vyplavit tlaky, které naše kultura přináší. Vždyť kdo z vás si někdy nechce chvíli jen tak zařvat, ztratit hlas, spojit se jen tak s jinými lidmi a vědět, že jsme na chvíli jedné krve...hlavně ale aby to skončilo přesně tady a nestala se tahle jednota SILOU!“

P.S.: a mimochodem, nikde nechutná buřt tak dobře jako na fotbale! ■

Je zvláštní psát o tom, proč vlastně fandím a je teď úplně jedno, jestli se jedná o fotbal, tenis, formule, hokej nebo cokoliv jiného. Když nad tím přemýšlím, je to v podstatě jasné. Já mám prostě rád sport a bez fandění to nemá cenu.

Proč? No má to co do činění s emocemi a pocity. Jeden tým je mi totiž vždycky sympatičtější než ten druhý. A já samozřejmě chci, aby vyhrál. Taky se dá říct, že čím víckrát jsem někomu fandil, tím raději ho sleduji a podporuji.

No a teď to hlavní. Když někomu fandím, nejsem už jen přihlížející. Stávám se součástí hry. Součástí celku, většij skupiny a to je odedávna jeden z nejsilnějších lidských motivů. Nebýt sám. Být s někým. Je to skoro, jako když čtu nějakou dobrodružnou knížku. Taky fandím hlavnímu hrdinovi. A pokud se mi nelíbí, tak tu knížku většinou ani nedočtu. Podobně to bývá i u filmů. Já myslím, že každý

od začátku filmu chce, aby to nějak dopadlo a doufá, že to dopadne tak, jak si přeje. Sice u toho nevstává a nekřičí: SPARTA! Hoši bojovat! nebo Češi!, ale podstata je stejná.

Bohužel i zde platí, že všeho moc škodí. Emoce a dav lidí, to je vražedná kombinace. A sport není výjimka. Lidé prostě zapomenají, že i film občas skončí špatně. To ale není důvod rozmlátit televizi nebo nadávat hercům či režisérovi. Prostě jsme si vybrali špatného hrdinu a někdo to naneštěstí špatně snáší.

Chápu, že jsou lidé, kteří prostě z principu nepůjdou nikdy zasednout na tribuny vedle těch rozzlobených mladých mužů. Já ale i tam, v davu, nacházím krásné pozitivní věci a jednou z nich bych rád skončil. Fanoušci Sparty a Slávie si můžou klidně nadávat celý zápas, ale na jednom se shodnou: „NOVA kurví fotbal“. Pardon za silná slova, ale mně to přijde jako zázrak. ■

JEJÍ DENÍČEK, NEDĚLE

Popelka Králová

Večer v kostele jsem ho nepoznávala. Jindy je celkem společenský a milý, tentokrát se mračil, nedržel mě za ruku, vůbec nezpíval, na modlitbu se nesoustředil (já v té nejistotě také ne) a vůbec byl nějak mimo.

Po skončení bohoslužeb stál opuštěně u dveří a každému se vyhýbal. Když se naši kamarádi ptali, jestli s nimi půjdeme někam posedět, vytratil se bez komentáře. Nechtěla jsem na něj naléhat, abych ho ještě víc neroztesknila (přesně tak totiž vypadal).

Odvážila jsem se jen zeptat, co se děje. On mávl rukou, že je všechno v pořádku. Samozřejmě jsem mu to nevěřila. A museli si toho všimnout i jiní. Tak jsem zkusila zjistit, jestli ho zlobím já a nebo ta nezvyklá liturgie. Odušil, že mu spíš vadil farář, ale s jeho náladou nemám já ani on nic společného. Rozhodla jsem se odvést pozornost jinam a poznamenala jsem, že mám strach ze ztřeššího testu. Upozornil mě, že si dělám starosti s malichernostmi. Potom mě vyprovodil domů, jenže když jsem ho pozvala dál, vymluvil se, že nemá čas. Na rozloučenou mě sice políbil, ale nijak vřele. Než jsem šla spát, myslela jsem na to, že už mě určitě nemiluje, a brečela jsem. Teď nevím, co bude dál.

Nejspíš má jinou.

JEHO DENÍČEK, NEDĚLE

Fanouš Zapálený

Sparta zase prohrála. ■

CO SE VÁM NE/LÍBÍ NA FANDĚNÍ?

Rudolf Brančovský,
výtvarník, hudebník
Veselá zubatá, 26 let

Když sem byl malej, tak sem fandil, protože jsme s tátou mohli řvát u televize a on mi pak dával ochutnávat pivo. Když sem byl starší, tak sem nefandil, protože můj zjev vyvolával negativní ohlas u skinheadů, kteří takhle fandí rádi. Fandění je taková dost zvláštní věc. Jako každá dost zvláštní věc, má svoje dost zvláštní zásludnosti ale také dost zvláštní kouzlo.

reagování (od všednosti) a cení se i výkon soupeřů. Nelíbí se, když se mění v soupeření táborů plné rivality a agresivity.

Josef Masopust,
držitel Zlatého míče
pro nejlepšího
fotbalistu Evropy
1962, 2001 zvolen
českým fotbalistou století,
74 (v únoru 75!!!) let

Fandění ke sportu patří. Bohužel má ale nejen dobrou stránku, kdy se člověk otevře a prožívá klání. Dnes na stadionech často vidíme vulgaritu, která nemá s pravým fanděním nic společného, lidi se tam jdou jen vyřádit a dovolí si i to, co si nemůžou dovolit v normálním životě.

Sára Medková,
žákyně 3.B ZŠ Karla IV

Fanoušci tleskají, aby někdo vyhrál, ale toho člověka to může znervóznit. Dobrý je, že z fandění mají radost. Já fandím, když jsou zápasy s koněma.

Štěpán Janča, farář,
33 let

Fandění - líbí se mi zápal fanoušků pro NĚCO, jejich opravdové nadšení až někdy sebeobětování. Na druhé straně je asi dobře zvážít, jestli je toto nadšení naměřováno správným směrem...

Petra Braunová, spisovatelka,
38 let

Fandění je skvělé, pokud se fandí vám. Ať už se tleská, skanduje, či se zavřenýma očima tiše drmolí prosba, abyste vy dosáhl úspěchu. Horší je, když někdo nahlas a veřejně fandí konkurenci. A nejhorší ze všeho je, když se nefandí vůbec.

Miki Erdinger, nastupující generální sekretář YMCA v ČR,
26 let

Na fandění se mi nelíbí mnohé projevy agrese, které našťestí u sebe nenacházím. A na druhou stranu se mi na fandění líbí napětí, očekávání a zaujetí celým tělem, duší i myslí, které u sebe mnohdy nacházím.

Leonardo Tecca,
evangelický farář,
32 let

Líbí se mi, je-li to jen prožívání přinášející potěšení a od-

Tomáš, 19 let	Někdo dává přednost fandění, někdo randění...a kdo randí s Fandou tak vlastně provozuje „Fandění“. A já jsem Fanda Randění.
Eva 21	Sportovat se může, fandit musí! :-)
Lukáš 21	fans r noobz, players rocks
Ema 19	Mě se líbí, že člověk dá své emoce najevo....taky se dá dost dobře blbnout:-)))
Jakub 24	Koření života.. ale všeho moc škodí - Hašek přeci není Bůh.
Bára 22	No není lepší způsob jak si vybit emoce a pořádně se vyřvat než na fotbalové tribuně...
Marek 26	Fanoušci jsou nepovedená odnož hasičů: všude kouř, sirény, rozbalující se hadice po celém stadionu, jen na místo vodou hasí pivem.
Petra 20	Nelíbí přehnaná hrubost a rivalita, líbí nadšení pro cizí nadání.
Jan 25	Líbí se mi sounáležitost s ostatními, člověk nikdy není sám. Nelíbí, že dnes je hlavně ve fotbale spojeno s násilím
Rebeka 14	Když je do toho člověk moc zažraněj (jako většina) tak je to strašný...

Otázka příště: „ Co je to katastrofa ?“ Odpovědi pošlete na adresu: bratrstvo@evangnet.cz s předmětem VOX POPULI do 25.1 . 2006.

...FANOUSHKOVSTVÍ

Michal Kitta

Už ve staré křesťanské Byzanci fandili sportovním týmům tak, že ubozí fanoušci umírali a musela zasahovat armáda. Bojovali modří proti zeleným. Historikové uvádějí, že v pozadí konfliktu stály věroúčné rozdíly mezi příznivci obou týmů. Každopádně nic nového – ostravští haviři fandí Baníku a vltavská mládež Spartě. Drobné rozdíly ve výslovnosti slouží jako záminka k řežbě.

Není nic špatného na tom, když je křesťan příznivcem FC Žabovřesky, kapely 100 zvířat, Strany mírného pokroku v mezích zákona, přírody kolem Nežárky nebo zasloužilého umělce z divadelní společnosti Marvin. Jak řekl profesor Tomáš Halík, znepokojující je, když křesťan ztratí víru a přijme náhradní – když přestane fandit Království Božího Mesiáše. Upne se k identitě fandý, který má své spolufandy, své rituály, barvy a fangličky. Krizi vztahu k Bohu neřeší, přenechá místo na vrcholu hodnotového žebříčku modlíčkám.

Mnoha fanouškům by bylo třeba položit otázku: nechceš svým nepřehlédnutelně extrémním fanděním svému okolí vlastně povědět něco úplně jiného? Třeba nám tím ukazuješ, že máš dost vlažnosti dospělých – proč bych měl být také polovičatý, jako všichni? Pak je vlastně radikální fandění nástrojem komunikace s autoritami (není většina fanoušků pod zákonem nebo mírně nad ním? V šedesáti člověk už nemá potřebu umírat za Spartu.). O tom se dá mluvit poměrně dobře: „Hele, fotr, jsem sám sebou, mám svůj vkus, názor, a i když nemám tvoje šediny, stojím si za ním tak silně, jak baseballová pálka.“ „Dobře, synu, beru tě za rovnocenného partnera, ale to dřevo nech dnes raději doma.“

Nepotřebujeme radikální fanoušky apoštolů Pavla ani Petra ani Apolla. Osvícený Pavel to v 1. listu Korintským sám odmítl. Nepotřebujeme radikální fanoušky ČCE. To vše jsou náhradní identity. Potřebujeme být horcí, ne vlažní. Ale pro Krista

Obecná část – O co tady jde

Každý z nás se setkává s lidmi, kteří se myšlenkově, vizuálně či jinak oddělují od majoritní skupiny. Setkáme se s nimi na ulici, ve školách, při práci s mládeží. Je důležité si uvědomit, že se jich nemusíme bát, že nemusíme panikařit a spíše se snažit je pochopit. Než se ale dostaneme k jednotlivým skupinám, je třeba říci něco o subkulturách jako takových.

Začneme u pojmu nadřazeného – kultura. Kultura je člověkem vytvořené prostředí, které se nedědí ale učí. Jde o soubor hodnot, myšlenek a naučeného chování, které umožňují jedinci bezproblémový život ve společnosti. Je něco, co od nás společnost vyžaduje, abychom mohli být plnohodnotnými členy společenství. Každá odchylka od majoritní kultury vyděluje. Mluví se o pluralitě kultury a v této souvislosti i o subkulturách, tedy jednotlivých podsložkách kultury, které můžeme vymežit takto:

- 1) **nositelé subkultury jsou menší, víceméně přesně vymezené skupiny, které jsou součástí vyššího celku**
- 2) **subkultura vykazuje z hlediska své vnitřní stavby tytéž složky jako kultura obecná – složky materiální, duchovní, normativní**
- 3) **subkultura se alespoň v některých elementech ve všech těchto složkách odlišuje od základní kultury**
- 4) **subkultura musí být relativně stálá v čase**

5) **není vázána na místo, je všude rozšířená se stejnými znaky**

Subkultura je neformalizované uskupení lidí majících mnoho společného. Proto se vyhledávají, sdružují, kontaktují a podporují. Subkultury bychom mohli rozdělit na tři skupiny. Subkultury sociální, módní (tedy ty, o kterých bude řeč v dalších číslech) a jiné, mezi něž můžeme řadit profesní, umělecké, náboženské a další, kterých je nepočítatelné množství. (I evangelická mládež vykazuje znaky subkultury a mezi ní najdeme další subkulturu farářských dětí). Obsáhnout všechny subkultury je nemožné.

Subkultury sociální

Například bezdomovci, narkomani a prostitutky.

Vytváření těchto subkultur je až **sekundární jev** patologických jevů. **Nejdříve mě zasáhne problém, že nemám kde bydlet, nemám peníze na obživu, dostanu se na ulici a teprve pak se stávám součástí subkultury** - automaticky po dosažení nějakého sociálního statusu – postavení.

Tyto subkultury **jsou a budou stále ve společnosti**. Neovlivní je módní trendy, nevymřou, nebudou se vyvíjet a lidé v nich mnohdy uvíznou na mnoho let.

Subkultury módní

Například Hippie, Techno, Skinheads, Punk, Hip hop, HC apod.

Jde o subkultury, po kterých lidé touží. A to bez rozdílu pohlaví, postavení, vzdělání. Jde o **typickou součást dospívání**. Touha se nějak odlišovat, být „in“, mít nějaký světový názor. Touha mít pravdu a být o ní ubezpečován. Mladý člověk hledá skupinu lidí, kam by se zařadil. Kam by patřil, kam by se vracel. Výběr skupin je ovlivněn mnoha faktory. Nejčastěji přáteli. Ale důležitým faktorem je i hudba, neboť mnoho subkultur je úzce spja-

to s hudbou. Dále pak móda, zájmy a případně životní filosofie, či nějaké jiné přesvědčení (vegetariáni, ekologové apod).

Ptáme se proč mladí potřebují být jiní. Hlavním faktorem je skupina. V ní se člověk cítí nejlépe, cítí se bezpečně a silný. Obzvláště, když skupina vyznává stejné hodnoty. Člověk se sdílí, hecuje a vrací se ke „svým“. Pryč od školy, rodiny, od lidí, kteří mu nerozumí a nesdílejí stejné názory. Jde o opozici vůči světu, okolí, rodině.

Dále pak móda odlišná od konvencí, která také jasně odlišuje od jiných subkultur. Je na první pohled jasné, jaký je můj „světónázor“ a s kým si rozumět budu a s kým ne. Kdo je můj spojenec a kdo je můj odpůrce. Jiným důvodem bývá touha po adrenali-

novém vyžití. Zejména některé subkultury balancují v některých svých činnostech na hranici, případně překračují hranici zákona. Jako například graffiti, freetechno, práva zvířat apod. Jiným z důvodů je i hledání nové alternativy k nudnému životu a stereotypu. Součástí dospívání mladého člověka je i častá změna hodnot, priorit a směřování. Díky tomu se stává, že mladí trpí takzvanou promiskuitou subkultur. Jde o střídání jednotlivých subkultur v relativně krátkém čase, a to i zcela odlišných, kdy z levicových radikálů se stávají pravicoví radikálové, kdy se z punkerů stávají hip-hopěři apod. Mnohdy jde o špatnou zkušenost, někdy o změnu kamarádů a někdy ani nedokážeme najít příčinu změny. ■

APOŠTOL PETR

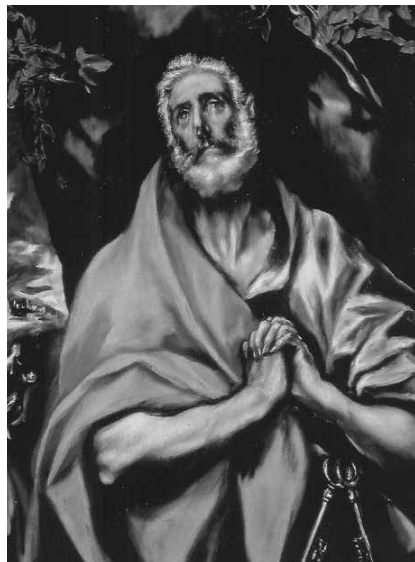
Pavel Prejda

Rybář z Galileje, který na břehu Genezaretského jezera zanechal svou loď i sítě a vydal se za Kristem. Co všechno asi zaslechl v tom Ježíšově „pojdte za mnou“, že opustil všechny jistoty a vydal se vstříc neznámé budoucnosti?

Šimon zvaný Petr. Pevný jako skála. První mezi učedníky. Jejich nepsaný vůdce i mluvčí v jedné osobě. Vždy byl svému Pánu nejbliž. Horlivý. Nadšený. Plný elánu a neochvějně víry. Takové učedníky Kristus potřebuje v každé době. Byl věrný. Oddaný až k smrti. Říkal, že půjde a obstojí i kdyby ostatní selhali. Namáhal se. Přemýšlel. Ze všech nejdříve rozpoznal v Ježíšovi Mesiáše. Byl ochoten bránit svého Mistra dokonce i s mečem v ruce.

Šimon zvaný Petr. Ale také vznětlivý a podrážděný, to když odrazil Krista od jeho cesty do Jeruzaléma. Zbrklý a malověrný, to když se topil ve vlnách a rukama zoufale hledal záchranu. Nakonec zrazující, to když na veleknězově dvoře svého Pána zapíral. A potom už jenom pláč a útěk do temna noci. Ale ještě později, po Velikonocích, byl s lítostí v hlase, slova o upřímné lásce...

Snad všechny polohy lidské víry můžeme najít v Petrově životním příběhu. Velikost vyznání i podlost zrady. A právě na něm si Kristus postavil svou církev. Takoví jsme i my. Skála, která pláče nad svou křehkostí. ■

„KRVAVÁ NEDĚLE“ – RUSKO, 22. 1. 1905

Pavel Nápravník

STALO SE
PŘED LETY

V neděli 22. 1. (9. 1. podle juliánského kalendáře) 1905 se hlavní město Ruska, Sankt Petěrburg, stalo jevištěm tragédie. Protestní pochod dělníků s peticí k carovi Mikulášovi II. (vládl 1894 – 1917) byl zmasakrován vojskem. Událost dala impuls k dlouhodobým nepokojům a stala se počátkem konce carského režimu (březen 1917).

Prosebné procesí vedl pop Georgij Gapon, zakladatel dělnického spolku. Gapon připravil petici, ve které, kromě vylíčení bídy dělníků, byl též požadavek amnestie, svobody tisku, odluky církve od státu, osmihodinové pracovní doby, pozemkové reformy a ústavodárného shromáždění.

Průvod se poklidně vydal k Zimnímu paláci v naději, že se car dostaví. Mikuláš však odjel do Carského Sela, nedaleko Sankt Petěrburgu. Shromážděné dělníky (asi 200 000 účastníků) překvapil značný počet vojáků, dav neměl kam uhnout, přední řady byly tlačeny ze zadu, takže nebylo možné

uposlechnout rozkazu k rozchodu. Vojsko zahájilo palbu a shromáždění rozešlo. Počty mrtvých se různí, hovoří se o 500 až 1000 mrtvých, ale též „pouze“ 130 padlých (Veber, Dějiny Ruska, Lidové noviny, 1996). Počet zraněných byl mnohonásobně větší. Gapon, který byl později označován za policejního agenta, vyvázl, uprchl do Ženevy, kde se připojil k Leninovi. Po návratu do Ruska byl Gapon roku 1906 politickými protivníky zavražděn.

„Krvavá neděle“ zahájila v Rusku rok revolučních nepokojů (např. červnové povstání na křižníku Potěmkin). Bouře vedly cara k vyhlášení tzv. Říjnového manifestu, ve kterém zaručoval obyvatelstvu občanská práva, volební právo a dumu. Svůj slib však nedodržel a дума svolaná v dubnu byla do 3 měsíců rozpuštěna.

Zmíněné události inspirovaly skladatele Dmitrije Šostakoviče, jehož 11. symfonie má podtitul „Rok 1905“.

Z r e d a k c e. Zahajující nový ročník Šťastného Mládí s velikým opožděním, protože nebyly stroje dodány závčas naší tiskárně, děkujeme srdečně všem přátelům dosavadním, jak přispívatelům, tak odběratelům za všecku pomoc jejich a prosíme o novou. Bez naší viny, vinou tiskárny stalo se, že čísla ve II. Pololetí vycházela velice opožděně. Látka do časopisu byla vždycky závčas poslána do tisku. Nyní změnili jsme tiskárnu, budeť nám tisknouti časopis p.Jos.Jarkovský, jenž v Třebechovicích u Hradce Králové otevřel právě novou knihtiskárnu. Doporučujeme podnik tohoto horlivého a upřímného člena naší církve českobratr. všem farním úřadům, správám škol a všem bratřím ku zhotovení všech potřebných tiskopisů. Nový tiskař je zárukou, že bude list náš nyní pravidelně vycházeti.

Předplatné při zvýšení tiskařských prací o 50%, je zvýšeno na 5K. Doufáme, že dosavadní odběratelé zůstanou nám věrni a prosíme jich, aby časopis náš doporučovali předsudky proti němu, s nimiž se setkáváme i tam, kde bychom se toho nejméně nadáli, odstraňovali. Důvěřujeme také cti odběratelů, že nám nezůstanou dlužní a neučiní, jako loni někteří, aby si dali posílati půl roku čísla a pak teprve začali vracet ostatní, nezaplátivše.

Ku zdokonalení listu pamatujte laskavě na tiskový fond! (leden 1920, r.2, č.1, Šťastné mládí)

Bratrstvo je Tvým časopisem. Nezapomeň, že by se mělo stát i časopisem těch, na nichž Ti záleží. Dej je čísti svým přátelům, ziskej alespoň jednoho nového odběratele!
leden 1947, r.26, č.1)

TISKLO SE
PŘED LETY

KrÁLOWE Hradecký seniorát

futsál 2 x seniorátky

SeniORÁtní Odbor mlaDEZE HRADEC
krÁLOWE Preje HEZKY Nový ROK. Jako
darek WaM dáVA par Info O SOBE a taky o
SVE práci. Asi JAKO vSiChNi děLame a
planujEME AkCE F KazDE roční Době s
různým ProGrAMem na různých místEch.
Jsme VŠAK mnOHým výjimeční , originální a
teD taky v NOVÉM kAbÁTĚ—máme totIŽ
Nové ZVoLEnÝ SOM a teDY VySoKé ambice s
dObřým smĚrem , plným vyčerpávajících
SeZnamOvaČek, pobožností, DÍLEN, obědů,
PŘEDNÁŠEK, BOJOVEK, večeří,
KONCERTŮ a BOHOSLUŽEP. K

toMu FšeMU nám poMáhá

farIN pro mlÁdeš

Jeho PrÁce

spoČívá v

zajIšťovÁní věci

budOFF,

v duchoVÁní

a moderOvÁní,

v doMlouVání.

Tím tak UkaZUje

SOM(r)ákům,

jak PraCOVat

eFekTivně , správně,

bezDLužně. Má (s)PROSTĚ

zkuŠenoSti , KterÉ jsOU k

NEZaplacEní.

Přijedte se k nám podívat a saMi Uvidíte, jak
si žIJEME. Nějaké akTuÁlní info se dozvíte na
<http://kralovehradecka-mladez.evangnet.cz/> ...

Ahóóóó!!!!

© MiSpa

wejšlap

konfíci

silvestr

tensing TIS vábtor pro mládež

JERONYM S MÍCHAČKOU ANEB JERONYMOVA JEDNOTA

Luboš Kratochvíl

NA CO JE
MÁME

Dnes budeme, sestry a bratři, vybírat na Hlavní dar lásky pro Jeronymovu jednotu. To už můžou být rovnou bohoslužby v latině, řekne si asi každý evangelický nováček. Komu že mám věnovat své kapesné? „Zedník Jeronym“ žije v ČCE od jejího vzniku v roce 1918. Toto oficiálně řečeno „pomocné dílo“ navázalo na činnost německého Gustav-adolfského spolku, ve kterém české reformované sbory fungovaly od roku 1862. Už toto uskupení mělo v podstatě stejné poslání jako má JJ dnes - pomáhat sborům s údržbou a budováním církevních staveb i s jejich vybavením, například s opravou varhan.

Jeronymovu jednotu řídí pětičlenné ústřední představenstvo (čtyři členové volení synodem, jeden delegován synodní radou). O rozdělení peněz pro projekty sborů rozhoduje spolu s ústředním shromážděním, což jsou taktéž synodem delegovaní zástupci seniorátů a synodní rady. V každém seniorátu pak působí tříčlenné představenstvo JJ, které organizuje sbírku darů v příslušných sborech, svolává seniorátní shromáždění a vyjadřuje se ke stavebním záměrům farních sborů. V Jeronymově jednotě jde hlavně o solidaritu - stavění je finančně náročné a málokterý sbor si může dovolit zaplatit sám například kompletní novou fasádu kostela.

Odkud se tedy berou peníze? Už zmíněný Hlavní dar lásky se vybírá jednou ročně zpravidla o velikonoční neděli a jeho výtěžek jde na předem určený účel. Letos získal 766.666,- korun z HDL sbor v pražských Modřanech na sanaci a rozšíření sborového domu.

Potom je zde „sbírka darů“ organizovaná ve farních sborech každoročně v jarních měsících. Peníze z ní jsou ze dvou třetin rozděleny na celocírkevní úrovni, o třetině se rozhodne přímo v seniorátech. O té větší části rozhoduje vždy v září ústřední shromáždění JJ. Pro zajímavost: letos získal 30 tisíc ze

sbírky darů například i rumunský sbor v Pereguru Mare, kde si můžete i díky JJ prohlédnout opravený kostel.

Třetím zdrojem financí je Jubilejní toleranční dar, základ pro bezúročné půjčky sborům. O jejich poskytnutí rozhoduje v průběhu roku ústřední představenstvo na řešení naléhavých potřeb. Na JTD se vybírá v jednu neděli v září nebo říjnu. Všechny tři uvedené sbírky vyhláší synod, takže jsou v podstatě pro sbory povinné.

Jeronymova kasa není spořitelna, takže neexistuje, aby si vkladatelé dělali nárok na poskytnutí peněz jen proto, že je do JJ vložili. Samozřejmě, že někde se z různých důvodů vybírá méně, jinde více. Žádný potřebný zchátralý kostel by jen kvůli škudlivým přispěvatelům neměl zůstat na ocet, ale obětavost dárců je jedním, i když zdaleka ne jediným kritériem pro poskytnutí peněz, takže neváhejte přispívat. To lze kdykoli na konto 200594093/0300. Finance kromě sbírek plynou také z pravidelné pomoci německého Gustav-adolfského spolku, který ročně posílá zhruba 23 tisíc eur podle možností. Ústřední představenstvo také vybírá projekty, které se ucházejí o příspěvek ministerstva kultury na údržbu církevního majetku.

Sečteno a podtrženo se letos rozdělilo 2.294.000 korun mezi 21 žadatelů o dary, loni to bylo jen o pár tisícovek víc. Na půjčkách bylo letos přiděleno zatím čtrnácti žadatelům 2,72 milionu. Hlavní dar lásky ročně vynáší kolem 770 tisíc korun, sbírka darů přes 2,2 milionu a Jubilejní toleranční dar kolem 400 tisíc korun, přičemž tendence u této částky je potěšitelně mírně rostoucí. To by ale nikoho nemělo ukolébat až k zavření peněženky, protože ceny náplní do Jeronymovy míchačky rostou nepotěšitelně rychle.

(s přispěním Alice Pištorové z kanceláře Jeronymovy jednoty) ■

Před nedávnem jsem v učebnici češtiny pro 3. třídu základní školy narazil na výklad o telegramu. Jak beznadějně zastaralé! Proč se trápit s morseovkou! Stačí zmínit SMS či e-mail psaný na anglické klávesnici a dětem je vše jasné.

Tím chci upozornit na to, jak překotně se mění dostupné „kanály“ rychlé komunikace. Pro představu, jak silně také ovlivňují naše uvažování, jednání a mezilidské vztahy: zkuste se *domluvit* s několika přáteli, že si na desetidenní cestu do hor nevezmete mobilní telefony...

O výhodách a kouzlech moderního elektronického světa se dočtete v příštích číslech, proto dovolte na úvod několik poznámek varujících, konkrétně k emailu:

1) Písemné vyjadřování se od mluveného liší v mnoha směrech. Říkalo se kdysi „papír se nečervená“. Jen málokdo je schopen říkat lidem do očí se stejnou lehkostí, jako píše. Dokud jste napsané museli strčit do obálky, zajít s tím na poštu a ještě za to zaplatit, psali jste sice možná méně, ale uváženíji. Říkalo

se také „*litera scripta manet*“ – napsané trvá. Co jednou odešlete, nelze vzít zpátky. Je-li to odeslání příliš snadné a bezhlavé, můžete si pěkně zavařit. Konkrétní smutné příklady na požádání uvedu.

2) Od počítače můžete věc jednou napsanou poslat mnoha lidem najednou takřka bez práce – někdy dokonce, podle rozsáhlosti vašich kontaktů a počítačové zdatnosti i „všem“. Zkuste se někdy zamyslet nad *každým konkrétním* jedincem, kterému zprávu posíláte. Přečte si jí rád? Pochopí ji? Nedotkne se ho? Má ještě kapacitu ji od Vás přijmout?

3) Pokud máte „dobré připojení“, lze posílat najednou neskutečné objemy dat – měří se v tzv. kilo- a megabajtech). Pokud rádi posíláte obrázky, umíte zjistit, jak jsou veliké? Tušíte, že co vám trvá odeslat pět minut, může někdo jiný přijímat 2 hodiny a platit za to? Moralizuju, vidíte? Pardon, příště to bude lepší.

Ahoj ■

SMS RECENZE

Craig Thomson:
Pod dekou: kreslený román o mladíkovi, který se snaží najít sam sebe ve zmeti představ, které mu vnutilo sešnerované křesťanské prostředí amerického maloměsta

Narodní technické muzeum, super výstava o změnách názoru na vesmír, od Koperníka k Newtonovi. Exponáty si můžete vyzkoušet a vyhodit, že rychle pochopíte, co jste dřív nechápali.

Harry Potter a Ohnivý pohár. Zaručeně předčí vaše nejdůležitější očekávání. Některé efekty jsou fakt silné. Pohlcující, fantastické a přitom docela vkusné. Nic zbytečného. Jen Voldemort je trochu fadní.

Včera jsem byl na kletbě bratři Grimmů, docela dobrý. Hl. proto, že jsem zjistil, že Grimmové napsali pohádku o kuzlákách a vlkovi, takže když se mě na to ucařoval, tak jsem získal +.

Zesílel. Proč? Napjatá doba průmyslové revoluce, moderna za rohem, otec byl pietistickým pastorem... Lenz - příběh Goethova souputníka zpracovaný Georgem Buechnerem. Povídka o prvním schizofrenikovi.

Už jste četli Havlickovy epigramy? Ne? Tak to nevíte, proč byly husitské rvácky... rozhodnout se jimi mělo, má-li se jist boží tělo, s omáčkou - či bez omáčky. 0F

Vaše SMS recenze na filmy, knihy, muziku a jiné můžete zasílat na tel. číslo 604968991

NA BYT Z TOHO NENAŠETŘÍŠ

rozhovor s Kristýnou Vajdovou

Alžběta Široká

ROZHOVOR

S Kristýnou Vajdovou jsem si povídala o její práci v různých zařízeních pro seniory v České republice i v cizině. Kristina studuje v současné době v Praze obor sociální práce.

Jak ses vlastně dostala k tomuhle typu práce?

Vlastně náhodou. Když jsem jela studovat do Francie do Štrasburku francouzštinu, mohla jsem si vybrat, jestli budu při studiu pracovat na internátě nebo v domově důchodců. Tam jsem byla takzvaný kvazidobrovolník (placený dobrovolník). A navzdory tomu, že jsem téměř neuměla francouzsky, mě nejvíc bavilo si s těma lidma povídat.

Co bylo konkrétně náplní tvojí práce?

Cokoliv od vytírání podlahy přes mytí nádobí až po rozhovory s alzheimerovskou babičkou. Prostě pomoc s jídlem, hygienou, pořádkem. Protože jsem byla navíc, poslali mě vždycky tam, kde zrovna bylo potřeba pomoci.

A vzpomínáš si na nějaký charakteristický zážitek?

Ve Štrasburku jsme měli v tom zařízení jednu babičku. Byla hrozně hodná, ale pořád se bála, že ji necháme v pokoji samotnou a odejdeme. A tak vždycky, když se někdo chystal odejít, říkala: „Je dois faire pipi, musím čůrat...“. Měla sice plínky, chtěla ale, aby si jí někdo všimnul a pomohl jí jít na záchod.

Potom ses vrátila do Čech a začala pracovat v Novém Městě na Moravě v domě s pečovatelskou službou. V čem se tvoje práce v Novém Městě lišila od té ve Štrasburku?

V Novém Městě jsem byla pečovatelka, to znamená, že jsem pracovala s lidma nejenom v tom domě, ale i v terénu. Tedy s lidma, který bydlej sami ve vlastním bytě. Ale v podstatě náplň mojí práce se zas tak moc nelišila - nákupy, úklidy...

Taky jsi pracovala jako terénní asistent-

ka v Praze. Můžeš to nějak popsat? Co to vlastně znamená?

To znamená, že jsem měla jednu stálou klientku, ke které jsem docházela každý den na stejnou dobu. Osobní asistence je o tom, že jsem tomu člověku k dispozici v tom, co zrovna potřebuje. Klient sám může ovlivnit, co se bude dít; mnohem víc než v těch zařízeních.

Řekla jsi, že ses k téhle práci dostala náhodou - proč ses tomu teda věnovala tak dlouho? Začalo tě to bavit?

Jo, bavilo mě to. Povídat si se starýma lidma je totiž většinou mnohem zajímavější než s vrstevníkama. I když tahle práce samozřejmě není jenom o povídání si. Nechci, aby to znělo nějak namyšleně, ale měla jsem pocit, že ve mě ty lidi mají důvěru.

Myslíš si, že v cizině - mám na mysli teda konkrétně Francii, kdes pracovala - je ve společnosti ke stáří a starým lidem jiný přístup než tady?

Myslím si, že je to stejný. Všude je stáří odsunované na okraj. Lidi nechtěj vidět starý lidi a připomínat si, že tak taky jednou dopadnou.

A jak se chovají zaměstnanci v příslušných zařízeních?

Co se týče kvality zařízení, tak je vždycky důležitější přístup personálu... třeba než materiální zabezpečení. Existují zařízení, který mají čtyři výtahy, podlaha se blejská a každý klient má samostatný pokoj, vynikající jídlo, ale když s tebou nikdo nepromluví vlídný slovo, je ti to k ničemu. Zvlášť starý lidi maj potřebu důstojnosti a vlídného respektu.

Pracovala jsi v církevním i státním zařízení. Všimla sis rozdílů v pojetí práce?

Moc rozdílů tam nebylo. V církevních zařízeních bylo asi větší procento věřícího personálu, ale nebyla to převaha. To, že je

někdo věřící, ještě neznamená, že odvádí dobrou práci a umí se k těm lidem chovat. Třeba jedna evangelická jeptiška - diakonka ze Štrasburku - byla snad nejnepříjemnější osobou, se kterou jsem se kdy setkala. Často byla na klienty zlá.

Neměla jsi z toho někdy deprese?

To víš, že jo. Každá práce s lidma z tebe vyčucává energii. Ale většinou zase nějakou dostáváš zpátky. Ale u těch starejch lidí moc ne, chybí jim tak trochu ta perspektiva do budoucnosti.

Je něco, co bys mohla doporučit těm, kdo by chtěli zkusit takovou práci dělat?

Určitě nestačí jenom nadšení a chuť to dělat. Ale člověk musí umět zacházet se svojí emocema, respektovat klienta a jeho potřeby. Ale ne vždycky jeho přání. Třeba když vás diabetik prosí, abyste mu udělali radost a koupili nějaký cukroví... Nemanipulovat a nenechat se manipulovat. A bejt připravenej na to, že na byt z toho nenašetříš...)

Uvolnění poměrů po roce 1989 vytvořilo podmínky pro vznik řady muslimských organizací. Roku 1991 vzniklo Ústředí muslimských obcí (dnes v čele s Vladimírem Sáňkou, Mohamedem Šilhavým, Jalalem Atassim). Později vznikla Liga českých muslimů, Svaz muslimských studentů, Islámský svaz, Muslimská unie a Islámské centrum v Brně, které tam v roce 1998 otevřelo mešitu. Roku 1999 vzniklo Islámské centrum v Praze na Černém Mostě spravované Islámskou nadací, jejímž předsedou je Lazhar Maamri. Nadace provozuje osvětovou a charitativní činnost, výuku arabštiny a páteční bohoslužby v mešitě, která je součástí Centra. Shromažďuje také daň věřících (zakát) určenou sociálně slabým. K Islámské nadaci patří Informační kancelář a modlitebna v centru Prahy. V roce 2004 bylo Ústředí muslimských obcí zaregistrováno státem jako náboženská společnost. V současné době žije na území ČR asi 10 000 muslimů, českých konvertitů kolem 500.

Před časem jsem měl možnost Islámské centrum navštívit a zúčastnit se páteční bohoslužby. Po vstupu do kratšího křídla budovy se každý muslim v předstředí ukládá do obuvi a obuv dá do botníku. Ve druhém podlaží jsou umývárny pro rituální očistu. Hlavní křídlo budovy má tři podlaží. Ve spodním je oddělení pro ženy, v druhém hlavní modlitebna. Ve třetím patře je druhá modlitebna, knihovna a studovna. V objektu jsou také kanceláře Nadace a byt imáma. Před bohoslužbou seděla asi stovka věřících u stěn po obvodu místnosti, povídali si, nebo četli z Koránu. Po uvítání promluvil imám a jeho kázání v arabštině bylo přeloženo do češtiny a angličtiny. Pak následovala modlitba, při níž muži stáli v řadách, samozřejmě čelem k Mekce, a dotýkali se rameny, pro vyjádření sounáležitosti. Muslimská modlitba se skládá z cyklu čtyř pozic (raka) – stání, sklánění, prostrace, posed. Nejznámější je pozice, kdy věřící pokleká a čelem se dva-

krát dotkne země. Na závěr modlitby se sedící muslim otočí na obě strany a pronese slova o pokoji a Boží milosti.

O islámu si se mnou povídal muslim – konvertita, Petr Moravec Yahya (24 let) z islámské Informační kanceláře.

Kdy a proč jste konvertoval k islámu?

Muslimem jsem čtvrtý rok. K islámu jsem přistoupil, protože v tom vidím jedinou správnou cestu.

Jak jste se k islámu dostal?

Přes manžela mé matky, jelikož si vzala Tunisana, a ten mi poskytl literaturu ohledně islámu.

A to Vás zaujalo.

Přímo mne to ohromilo, každodenní praktikování a vztah s Bohem mne připoutal a už jsem v tom zůstal.

V křesťanství jste pravě náboženství nenalezl?

Četl jsem Bibli, hodně věcí se mi tam líbilo, ale vadilo mi, že by měl Bůh mít syna. To je lidská vlastnost a já hledal dokonalého Boha. V islámu je monoteismus dokonalý, je tam jediný pravý Bůh a nic víc.

Jak proběhla vaše konverze?

V modlitebně v centru Prahy, kde jsem v přítomnosti 2 svědků zopakoval po imámovi šahádu (Není Boha kromě Alláha a Muhammad je Jeho posel). Šahádu je důležité odříkat opravdu od srdce, protože je to velké rozhodnutí.

Jak myslíte, že je v ČR vnímán islám? Jak informují média?

Myslím, že Češi vnímají islám jako něco východního, něco, co se jich netýká a média k tomu dopomáhají. Podle mne se v médiích o islámu moc pravdivě nemluví. Je to nábo-

ženství míru a to by se tam mohlo objevovat častěji a ne jen spojitost s terorismem.

To je dnes časté spojení – islámský terorismus.

Přítom je to vlastně nesmysl, islám znamená mír, takže v překladu by to byl „mírový terorismus“. Odsuzuji to velmi přísně, kdo tak činí, není podle mne snad ani člověk. Takové činy odsuzuje samotný Korán, kde se píše, že kdo zabije jediného člověka, jako by zabil celé lidstvo. Něco jiného je válka, ale to nebudu dále rozebírat. Konečné slovo

je, že terorismus, ať už kdekoliv, odsuzuji a stavím se proti němu.

Byl jste v Mekce, tedy vykonal jste už hadždž?

Ano. Byl to výlet jako do fantastické pohádky. Celá pouť trvala asi 14 dní včetně cesty do Medíny. Vše se konalo přesně podle tradic, od „pozdravení“ posvátné mešity až po chození mezi horou Safá a Marwa. Provádět vše podle tradice proroků je úchvatné a celá atmosféra v Saúdské Arábii je prostě k nepopsání. ■

BAJBL FÓR
TUDEJ

Z ARCHÍVŮ FBI

Marie Medková

Krycí jméno agenta: Retarda

Krycí jméno akce: Castrace (složka 123/1200DF/16a)

Ke Castrovi jsem se dostal jako mluvčí delegace utličního výboru. Vyzbrojen malajskou dýkou o průměru 0,5 cm skrytou v holínce jsem vstoupil do budovy vlády. Delegace měla poděkovat za moudrou správu republiky a předat dar od kubánského lidu. Dárkový koš s ovocem a láhvemi tequily.

Průchod ochrankou (5 mužů, 5 samopalů Kalaschnikov, 5 automatických pistolí, 10 mačet) proběhl podle očekávání. Při kontrole obsahu koše „zmizeli“ jednu láhev alkoholu a víc se o nás nezajímali. Při proslovu jsem nechal upadnout pomeranč k Fidelovým nohám. Fidel ho rychle sebral, a s pohrdavým úsměskem mi ho podával do mé chromé pravé ruky. V tu chvíli jsem syknul: „Mám pro vás důvěrnou informaci, Vůdče.“ Rychle očima napravo i nalevo zkontrolo-

val, zda nás přes květinový koš nevidí. Pak na mě mrknul a jemně kývl hlavou směrem ke dveřím do jeho soukromé rezidence. Proklouzl jsem na dlouhou chodbu lemovanou střílnami 20x20, zakončenou širokým kamenným schodištěm. Vyběhl jsem po schodech nahoru.

Patery dveře. Ty naproti schodišti vedou do pokojů Nejvyššího. Nad nimi svítilo: VSTUPTE. Fidel seděl v obrovském koženém křesle za stolem. Přistoupil jsem k němu co nejbliž se slovy: „Mám pro vás zprávu z ústředí FBI.“ Fidel zrudl. S funěním vstal z křesla. Levačkou jsem bodl dýku do břicha. Zmizela tam celá. Zajistil jsem dveře zevnitř zástrčkou. Prohlédl jeho psací stůl, viz Seznam nalezených dokumentů (123/1200DF/16b). Fidelovou osobní toaletou jsem prošel na chodbu. Zamíchal jsem se mezi sluhy, kteří v 16.30 dorazili na směnu. Když viděli, že nad Fidelovou kanceláří svítí: NERUŠIT, zmizeli. ■

Jaký biblický text se skrývá za příběhem? Správné odpovědi budou slosovány. Na jednoho vylosovaného výherce čeká 20% sleva na jakýkoliv zimní kurs pořádaný oddělením mládeže. Odpovědi posílejte do 27. 1. 2006 na adresu redakce.

inzerce

V prosinci 2005 byl založen nový virtuální křesťanský motoklub s názvem **EvangMotoKlub**. Informace o chystané letní EvangMotoTour 2006 po farách domovské ČCE (viz www.srccz.cz) a další novinky naleznete na <http://motoklub.evangelnet.cz>. Cílem klubu je sdružovat křesťany se zájmem o motocykly všech typů, umožnit sdílení zkušeností a zážitků ve sféře motorkářství i víry v Boha a zjednodušit výměnu informací. Rolí nehraje věk, vlastnictví motocyklu ani církevní příslušnost. Srdečně vás uvítáme mezi našimi příznivci!

Když jsem se dozvěděl, že Marie Čašková studuje českou filologii se zaměřením na editorskou práci, nic mi to neřeklo. A tím byla absolutně splněna základní podmínka pro zahrnutí Marie Čaškové a jejího oboru do této rubriky. Zrodil se další z velmi zajímavých rozhovorů se studenty, které mají napomáhat váhajícím maturantům s volbou vysoké školy. Kdybych byl váhajícím maturantem, po přečtení tohoto rozhovoru bych váhat přestal.

Česká filologie se zaměřením na editorskou práci. Co si pod tím mám představit?

Je to něco mezi normální češtinou na fildě a žurnalistikou. Od každého trochu a ani jedno pořádně. Takže takový hybrid, se kterým, jak se zdá, si ani učitelé pořádně nevědí rady. Je to úplně nový obor. Vyučuje se třetím rokem a jen tady v Olomouci.

Proč jsi si vybrala právě tento obor?

Bavila mě čeština, ale nechtělo se mi hloubat a teoretizovat. Na druhou stranu nerada píšu, takže žurnalistiku jsem ani nezkoušela. A editorství mi připadalo jako vhodně zkombinovaný obojí, taková praktická čeština.

Jaké vypadají přijímačky a jak se má člověk na ně nejlépe připravit?

Já jsem dělala přijímačky dvoukolové, tzn. písemné i ústní. Letošní prváci ale měli už jen písemné. Je to test, kde člověk musí dokázat teoretické znalosti literatury i mluvnice a zároveň být schopný je prakticky využít (poznat jamb od trocheje, určit autora nějakého chronicky známého úryvku, opravit chyby...). Ta ústní část byla těžší v tom, že nikdo nevěděl, co přesně se na ni má učit a na co se ho zeptají. A taky otázky byly různé. Hodně záleželo na tom, o čem člověk začal vyprávět. Když jsem se

představovala a řekla, že moje maminka je farářkou, moc to pány zkoušející zaujalo a začali se mě vyptávat na jednotu bratrskou, husity a podobně. Někoho jiného se prý ptali, jak se vyrábějí noviny a jak to chodí v nakladatelství. Takže opravdu široký spektrum otázek.

Jak dlouho studuješ, jak dlouho ještě budeš studovat, čím budeš až školu dokončíš a kde příp. můžeš ve studiu pokračovat?

Jsem teď ve druháku a když dodělám tenhle semestr, budu přesně v půlce studia. Zatím je tenhle obor totiž akreditovaný jen jako bakalářské studium a nikdo neví, jestli se navazující magisterské bude otvírat. Takže pokračovat v tom samém není zatím možné, ani na normální bohemistiku nebo žurnalistiku by nás myslím nechtěli. Chybí nám u každého několik předmětů – a jiné máme zas navíc. Ale myslím, že na mediálních studiích třeba na FSV UK by to možná šlo. Až tuhle školu dokončím, tak asi nebudu nic, což je velká nevýhoda oboru editorství, protože o něm skoro nikdo neví. A když jsme se v létě snažili sehnat praxi a řekli, co studujeme, všude na nás udiveně koukali a ptali se, co studujeme k tomu jako druhý obor. Nicméně sehnat místo redaktorky v nějakých novinách není zas tak složité. Navíc zjišťuju, že člověk k tomu vůbec žádné žurnalistické vzdělání nepotřebuje.

Jakou máš představu o svém budoucím povolání? Co bys chtěla dělat?

Když člověk vyleze ze školy jako „vyučení“ editor, může pracovat v novinách, časopisech, rozhlase, televizi, nakladatelství a tak podobně. Editor jako takový je vlastně vyšší stupeň redaktora – občas sám něco napíše, ale většinou spíš redaktorům vrací jejich texty k opravě, kontroluje všechno, co se má v novinách (příp. pořadu v televi-

zi) objevit, rozhoduje, kam se umístí který článek a jak bude dlouhý. Jenomže stát se editorem znamená nejdřív dlouho tiše psát jako řadový redaktor – a časem úspěšný řadový redaktor, má šanci stát se editorem. Člověk na to musí mít taky nervy. Editor většinou chodí do práce nejdřív a nejpozději z ní odchází. Má zodpovědnost za celý vydání novin. Takže rozhodně teď nemůžu říct, že být editorkou je můj vysněný cíl, o svém budoucím povolání nemám zatím úplně jasnou představu.

Jak vypadají tvé předměty?

Různě. Učíme se pracovat s počítačem v různých programech pro sazbu. Máme předměty pravopisný, kde píšeme diktáty a učíme se výjimky třeba v psaní čárek. Ve spoustě stylistických předmětů se nám snaží teoreticky vysvětlit, kdy se píše jakým způsobem a jak se dělá třeba fejeton. Máme i rétoriku, fonetiku, statistiku, základy ekonomie, práva a marketingu a samozřejmě literaturu, na tu se klade velký důraz. Takže, pokud jsem si myslela, že se na tomhle oboru nebudu muset učit šílený množství spisovatelů a jejich děl a že nebudu muset nic psát, jak bych na žurnalistice určitě musela, tak to jsem se spletla. Ale minula nás třeba staroslověnština nebo latina, který se normální češtináři učit musí.

To zní opravdu atraktivně. Jestli to dobře chápu, tak češtinu gramatiku, stylistiku máš v malíčku, že. Nevstávají ti vlasy hrůzou na hlavě, když narazíš v novinách na gramatickou chybu?

Vstávají. Často. Je jich tam hodně. Nejen v novinách, ale i v knížkách. Nedávno jsem v jedný četla, že se hlavní hrdina zařechtal místo zařehtal – třikrát na stránce. V malíčku samozřejmě nemám nic, pořád je se co učit a je důležitý vědět, kam se podívat, když si člověk není jistý.

Někoho, kdo píše bezchybně, dnes aby člověk pohledal. Využívají tě kamarádi

k opravám seminárních, diplomových a jiných prací?

Zatím se mi to nestalo, občas chce ségra opravit něco do školy, jinak ne. Ale nebráním se tomu, docela mě to baví!

Jen tak mimochodem, nechtěla bys dělat v Bratrstvu? A co si myslíš o Bratrstvu, z odborného hlediska?

Už mi to bylo nabídnuto, bohužel bych to nestihala. Z odborného hlediska jako po češtinářský stránce? Nepamatuju si, že bych tam někdy našla nějakou velkou chybu, to se cení!

Máš už nějaké zkušenosti s prací v oboru?

Máme každý letní semestr povinně několik týdnů praxe, takže jsem v létě byla v olomoucké redakci MF Dnes. A zase jsem se utvrdila v tom, že bych novinářinu asi dělat nechtěla. A mimochodem, editor mě vždycky pěkně rozčilil, protože ten můj článek přepsal tak, jak bych to sama nikdy nenapsala a jak nám ve škole říkají, že to být nemá! Někdy tím dokonce změnil smysl toho článku. A to mi témata těch článků vybrali vždycky oni, kdybych měla sama vymýšlet, o čem napíšu tři články denně, bylo by to ještě horší. Hodně obdivuju lidi, kteří všechn tenhle stres zvládají. ■

Vydali byste se v šestnácti na rok do cizí země? A natož do Skandinávie, která je proslulá krutými zimami a nepřístupnými lidmi? Třeba to je ale úplně jinak - o svou zkušenost se s námi podělí Kuba Ferjenčík.

Kdepak vůbec jsi?

Ahoj, zdravím z farmy na jihovýchodě Norska. Do Osla to je kousek (na norský poměr) - jenom 70 km severozápadně. K moři to mám asi 40 km a Švédsko je co by kamenem dohodil. Přived mě sem studijní program AFS pro studenty, kteří chtějí poznat život v zahraničí.

A jak na tebe Norsko působí?

Norská krajina je úplně fantastická. Samej les, jezero, žádný továrny...bohužel jsem ještě neviděl fjordy, ale na jaře se to chystám napravit. Norové se o svoji zemi pečlivě starají a jsou na ni hodní. Na druhou stranu se tu všechno shromažďuje do obrovských center. Je těžký v malým krámku vydělat ty obrovský peníze, který potřebuješ, abys tu mohla žít. Tohle znamená, že tu je jedna střední škola pro celej region, jako obchody jenom supermarkety, jedno velký nádraží atd.

Jak se dorozumíváš?

Na začátku jsem mluvil anglicky, ale protože jsem pilný student, tak teď už norský nebo rukama nohama:-). Taky u sebe hodně nosím slovník.

Liší se tvůj denní program nějak výrazně od toho, kterýs měl doma?

Jojo. Norové maj úplně jinak uspořádaný den. Ráno vstávám v 7:20 a snídám společně s rodinou. Pak jedu 4 km do školy (teď už autobusem, na podzim na kole), výuka začíná o půl deváté. Všechny obory jsou v jedný škole spolu, což je dobrý. Nejsou pak takový propasti mezi lidma z gymplu a z učňáku. Ve škole jsem až do tří (tedy osm vyučovacích hodin oproti českým šestí), kdy přijížděj školní autobus. Taky tam obědvám - chleby přinesené z domova. Třikrát v týdnú mám fotbalové tréninky. Jinak doma pomáhám rodičům s prací na farmě (už umím i s traktorem) a válím se. Hlavní, teplé jídlo se jí až večer kolem deváté. Takže pak v noci trávím:o). V pokoji mám kamna na dřevo a k tomu ještě elektrický kamínka, i přesto tu ale je zima až svinská. V Norsku jsou totiž jenom dřevěný domy, který vůbec neizolujou.

Říkáš, že jsi v rodině: Jaká je?

Rodina je v pohodě. Rodiče jsou spíš přezaměstnaní, protože musí zvládat farmu a ještě „normálně“ pracovat - táta je programátor a máma má poloviční úvazek v domě pro postižený, takže je zvyklá si hodně povídat. Jinak mám dvanáctiletýho bráchu. Ten mě vzal víc než dobře a já poprvý v životě vykonávám roli staršího bráchy. Mám ještě dvě ségry. Těm je ale víc jak 30 a už maj vlastní děti. To znamená, že jsem taky šestinásobnej strejda :o). Na farmě máme stádo ovcí se dvěma berany, psy, slepice a ještě nám patří kopec s přilehlým lesem (ostatně kopce tu jsou všude). Skoro nepo-

užíváme chemikálie, takže při sklizni bylo pole plný plevele. Je to ale šetrnější k přírodě, i když si člověk tolik nevydělá.

Jak si rozumíš se spolužáky, jsou v Norsku lidi jiní než u nás?

Lidi tu jsou takový odtažitější a strašně dlouho trvá, než se člověk s někým skamarádí. Pak jsou ale moc v pohodě. Jen tady nevidíš emoce – nezažil jsem, že by někdo brečel nebo nějak moc jásal. A vůbec nenadávaj. Třeba jsme se na jednom kruhovém objezdu málem vybourali kvůli jinému řidiči – a táta jel úplně v klidu dál. Určitě to je daný trochu bohatstvím (Norsko má roční zisk 30 mld US dolarů pouze z ropy, většinu z těchhle peněz si ale ukládaj na „horší časy“) – ale spíš to je prostě „mentalita vikingů“ :-). Naštěstí je tady všude hafo uprchlíků, který jsou úplně jiný (třeba z jihovýchodní Asie, Bosny, různých afrických zemí...). S těma se kamarádím nejvíc. Třeba ve fotbalovém týmu máme 5 kluků z Íranu, kluka z Filipín, Libérie, Čecha a koučuje tomu Rus.

Trošku jsi nakouzl, co se ti v Norsku nelíbí...

Tak třeba: solená lékořice (Lakris), pak že je tu opravdu ale opravdu drahá, že v zimě hrajou fotbal na škváře a že tu všechno má rád (doma, ve škole, na fotbale...) Ale dobrý

věci ani vypočítávat nebudu, protože by se sem nevešly. Jen když jsem šel sám k doktorovi a on mi říkal, že i devatenáctiletí kluci k němu choděj s rodičema, tak jsem se divil. Zdejší škola je hodně svázaná pravidly, nikomu to ale nepřijde, protože je už maj v krvi. Jen lidi pak nejsou moc samostatný.

Co tě napadá, když vzpomínáš na domov?

Po pravdě na Čechy moc nemyslím, a když, tak spíš zjišťuju, jak jsem se tu strašně změnil (snad k lepšímu :o). Přestal jsem být leaderem v kolektivu. Teď jsem šedá myška v koutku, která moc neříká svoje názory a je příjemná na všechny kolem sebe...

Ty se celý rok nepodíváš domů, vidíš? Není to v šestnácti trochu brzo?

Za prvé: kdy by to mělo bejt jindy? A pak: jde o to, jak chápeš slovo Domov. Já jsem si ho těsně po odjezdu definoval jako místo, kde se můžeš zadarmo osprchovat, vyspat, popovídat si a dostaneš tam jídlo a tak... Sečteno podtrženo: domů se opravdu nepodívám, protože doma už jsem.

Jinak jsem trochu věděl, co mě čeká, protože jsem měl v Čechách na rok bráchu z Japonska a pak ještě ségru z Německa (viz rozhovor s Lydií Hähnel v č. 7/2005, pozn. red.). Kdybych neviděl, co jim dal pobyt v naší zemičce, možná bych se ani nikdy neodhodlal odjet.

Zatím největší zážitek...?

...Lov na losy. Chtěl jsem to zkusit, protože vím, že už to jindy nezažiju. Fy faen!! No to bylo maso. Viděli jste někdy oči mrtvého losa?? Takový krásný zvířata a voni je zabíjej... (ale je fakt, že elg karboneder - losí karbanátky - jsou moc chutný). Nejhorší bylo zpracovávání toho zvířete. Takové ukroucení nohy v kolenu je pro mne jako aktivního fotbalistu hrozný. Když jsem viděl, jak to je lehký, tak se teď docela bojím vyběhnout s kopačkama na trávník.

Ha det bra Hilsen Kuba fra Tsjekkia ■

12. listopadu vystoupila v krasnické hospodě U Partyzána kytaristka a zpěvačka Dagmar Voňková – Andrtová.

Tvorba této těžce zařaditelné písničkářky je mnohvrstevná – slučuje v ní tradice folkového zpěvu spolu se soulovým kytarovým projevem. Proslavila se zejména novým přístupem ke hře na kytaru – tzv. tepanou technikou. Pojem folková píseň tak u ní dostává zcela nový rozměr – hraje přiklepy prstů přímo na hmatníku, ale nejen to: buší do kytary pěstí, škrábe nehty po strunách...V jejích rukou se tento nástroj mění ve zdroj nejrůznějších zvuků, nad nimiž se nese její hlas. Jan Dobiáš v knize Broukání na duši napsal: „Ona nehraje na kytaru, ona hraje kytarou.“ Často před samotnou písní popíše místo, které ji inspirovalo - údolí, stromy, louky, studánky, boží muka, vanoucí vítr v Podkrkonoší, či v Posázaví a otevře tak dveře do světa, do kterého nás potom během písně zavede. Tím, že její tvorba čerpá ze slovanských kořenů, rozeznívá tak strunu, kterou v sobě nosíme, ale mnohdy o ní ani nevíme. Při poslechu jejích harmonicky bohatých písní tuhne krev v žilách, umírají v nich krásní mládenci, mladé vdovy a objevují se motivy, jaké známe z lidových balad.

Oldřich Janota o Dagmar Voňkové prohlásil, že „jako jediná dokázala vystoupit z potupné kategorie českého folku do světové hudby“ - v roce 1987 vystupovala na největším evropském festivalu v dánském Roksilde, kde hrála pro 180 000 návštěvníků. Z diskografie stojí za povšimnutí zejména v loňském roce vydané dvojalbum Milí moji, které obsahuje nahrávky z let 1976 – 1996 a zachycuje tak významnou část jejího hudebního vývoje.

Vladimír Veit Dagmar Voňkové vzkázal: „(...) Tvoje písničky si lidé budou mocí pouštět ještě dlouho potom, co dnešní poptajtrdlíci budou asi tak zajímavý jako výsledky hry v gorodky na Zakarpatské Ukrajině v devatenáctém století.“

EMILIE VEVERKOVÁ – ZNOVU BYCH MU RUKU PODALA!

Marie Stolařová

KNIHA

Nebaví-li vás příliš obecný dějepis, ale zajímají-li vás skutečné lidské osudy, pak tuto nenápadnou knížku doporučuji vřele. Nejde o dobu dávnou, pamětníci ještě žijí. Proto je tak důležité, aby autentické zážitky byly zaznamenány. Týká se jednoho zapáleného sociálního demokrata a novináře ze Sudet, konkrétně z Liberce, jménem Josef Veverka. Tento člověk pro svůj nekompromisní postoj vůči nacistům a později komunistům strávil v kriminálech celkem 17 let. Hlavním hrdinou však není on, ale jeho žena.

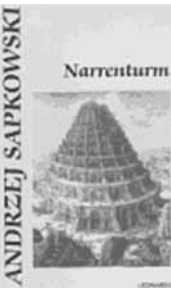
Paměti začínají vzpomínkami na předky a na šťastné dětství, mládí, až do svatby. Čtou se příjemně. Pak ale téměř náhle vtrhne do soukromého života rok 37 a následující, a již nic není jenom soukromé. Dějiny vláčí osudem angažované rodiny velmi nemilosrdně.

Válku kupodivu přečkali, krátce se nadechli nové budoucnosti, ale co přišlo potom, bylo na mnohem delší dech. Paní Veverková se čtyřmi dětmi zůstala na nekonečně dlouho dobu sama. Nejenže neměli tátu doma, ale všichni si to odsákali (aniž měli jakoukoli možnost volby). Přesto vypráví o životě široké rodiny, tak jak se odvíjel, bez zahořklosti. Nevynechá žádnou dobrou událost, žádnou dobrou zkušenost s lidmi kolem sebe.

Kdyby vám nebylo moc jasné, jak vlastně vypadal ten socialismus, přečtete si tyto paměti. Nejsou ani sentimentální, ani nadnesené, zato pravdivé a věrohodné. A dokládají, co to znamená, když člověk nežije jenom sám pro sebe.

Edice
V živé paměti
– nakl. Zdeněk
Susa Středokluky 2004

Již zanedlouho se v našich knihkupectvích objeví druhý díl fantasy trilogie polského autora Andrzeje Sapkowského - Boží Bojovníci. Proto bude užitečné připomenout si první díl tohoto románového cyklu, ve kterém Sapkowski možná už nadobro opustil bělovlasého zaklánače Geralta z Rivie, díky němuž ho možná znáte i vy.

Narrenturm, v češtině Věž bláznů, vypráví o situaci na moravsko-polsko-slezském pomezí v době husitských válek. Husitské bouře ovlivňují situaci už nejen v Čechách, ale také na Moravě a ve Slezsku. Slova se proto ujímá všemocná inkvizice, jež stíhá všechny, kteří se jen trochu zdají být podezřelí z hereze. Kacíři ovšem nejsou pouze utrakvisté, avšak i zaklánači, vyvolávači démonů a čarodějníci.

Hlavní postavou je mladý slezský šlechtic Reinmar z Bělavy, kterému románek s manželkou rytíře von Šterzci zajistil pronásledování celou Šterzcovou rodinou. Navíc se mladík při studiu medicíny v Praze nevěnoval jen anatomii, ale navštívil i několik vyučovacích lekcí českých mágů. Náhoda tomu chtěla, že se nejasné důkazy o těchto aktivitách dostaly do rukou inkvizitorům, a tak Reinmar nemá za zády jenom Šterzce.

A nepřijemností nekončí. Nad hlavami slezských obchodníků, kteří finančně podporují své české kališnické kolegy, visí hrozba. Přibývá záhadných vražd, křik umírajících kupců se rozléhá po celé zemi a s ním i výhrušné volání: „Adsumuuuuus – Jsme přítomni a pomáháme!“ Náš hrdina sice není stavěný na podobné nástrahy a nájemní vrahové v patách mu dělají velké potíže, ale vedle neuvěřitelné smůly má občas i štěstí. Během svých dobrodružství totiž získá, kromě dalších a dalších nepřátel, i oddané druhy. Přesto však má Reinmar nakonec jedinou možnost – uprchnout do Čech, kde se s ním setkáme v druhém díle.

Je lepší být chytrý, nebo hloupý? A můžeme za někoho rozhodnout, jaký má být? Divadelní hra – původně sci-fi povídka – spisovatele Daniela Keyese se nejen ptá po mezích vědy, ale ukazuje nám i meze našeho každodenního světa. Jan Potměšil ztvárňující hlavní postavu (Charlieho Gordona) je totiž ochrnutý na dolní polovinu těla, a ještě navíc je celé představení hrané ve dvou verzích. Jedné běžné a druhé se „stíny“ – tlumočníky pro hluchoněmé. Každá postava má svůj vlastní.

V průběhu hry popisující proměnu spokojeného hlupáka v rozervaného génia (díky neméně geniální mozkové operaci) dostane slyšící divák výbornou příležitost uvědomit si, co všechno se tzv. znakovým jazykem nedá vyjádřit. Celé představení totiž doprovází hudba stejně proměnlivá, jako Charlieho schopnosti a přístup ke světu. Od jednoduchého vybrnkávání k několikaminutovému klavírnímu kusu pro náročného posluchače – co myslíte, dá se to vůbec přetlumočit?

To paralela příběhu hrdiny s osudem laboratorní myši Algernon je přetlumočitelná určitě, nechci vám ale prozrazovat, o co jde. Velmi vám totiž doporučuju návštěvu Divadla v Celetné – i pokud vás nezaujalo téma, tak určitě kvůli obdivuhodnému výkonu J. Potměšila. Představení pro něj musí být nesmírně fyzicky vysilující, i přesto je ale přechod mezi fázemi „prostými“ a „geniálními“ neuvěřitelně plynulý. A pak...možnost nahlédnout do světa, kde hodiny netikají nebude trvat už dlouho. Růže pro Algernon hrají již déle než deset let a pomalu se blíží derniéra!

Svatě se bláznilo také loni v krátkce předvánočním čase (10.12. v pražském Nuselském sboru).

Záhadu, proč si dívka veze tramvajím osm kilo pomerančů, před diváky živě rozestřela a vzápětí i rozřešila skupina Veverky ve hře podle Josteina Gaardera **Dívka s pomeranči**. Manželský pár na návštěvě u druhého – jedni se vytahují, druhí závidí, maličko nevráží, maličko se přátelí, mají tak čisto, že mohou jít z podlahy, a tak toho využívají – a jejich největším ternem je, když se jim podaří lapit masařku, kterou si zavaří na přesřítí zimu. Nesmyslnou, ale velmi zábavnou hříčku Pavla Fialy **Jak zavařovat mouchy** nastudovala strašnická nedělka. Stejná skupina, avšak jiní herci předvedli představení podobné délky i stupně humornosti **Rozmluva s kaprem** Ludvíka Aškenázyho. „To je kapr polívkový, ten nemá žádnou naději.“ „Když půjdete kolem řeky, co kdybyste ho jako náhodou pustila?“ – tak zněl kousek této rozmluvy, který autoru utkvěl v paměti.

Vystoupení skupiny U.S. Marvin, tvoří již tradičně určitý vrchol festivalu – zřejmě také díky desetileté existenci souboru, během níž se stačili herci velmi dobře sehrát. **Zubařovo pokušení** Milana Uhdeho líčí odpoledne v zubní ordinaci a čekárně někdy v osmdesátých letech minulého století: Zubař Pauler je oblíben u prominentů minulého režimu, ale protože je nenávidí, tak je pod záminkou nezbytných zákroků mučí na svém zubařském křesle. Do toho ale moc pije, odešel od své rodiny a bojí se ho i jeho milá, instrumentářka Marie. Smích autora přešel, když si uvědomil, že sám bude muset navštívit zubní ordinaci...

Po přestávce s občerstvením (ňam, ňam) následovaly hry ještě různorodější, nežli v první půlce festivalu. Půvabná dívčí trojice ve skupině Kafe s Maryškou zahrála spo-

lečný oběd žen tří generací, které milovaly jediného tragicky zesnulého muže – jeho dceru, manželku a matku. Přestože hra **Tolik nám chybíš** byla inzerovaná jako tragédie, poměrně reálně vypadající situace – totiž že láska k tátovi, manželu a synovi je tak jiná, že se hrdinky nedokáží shodnout na tom, jak ji projevovat – vyvolávala chvílemi i výbuchy smíchu.

Jeden rozdává Bible, které jsou tak malé, že se nedají číst, druhý prodává lístky do kina a třetí nabízí pseudonáboženskou literaturu. O čem se baví sousedící stánkaři na trhu den před Štědrým večerem, nám prozradila hra Daniela Řeháka **3 stánkaři** v podání strašnické mládeže.

Skupina TESCO (talentované evangelické skromné církevní osobnosti) z Rokycan přispěla do mlýna dvěma velmi rozdílnými troškami: **Život J. P. Jakuba** Pavlise byla hudební feérie o životě, zajímavé cosi blízké pantomimě i cimrmanovským oživlým obrazům, spojené s hlasitou reprodukovanou hudbou. Sled scének, přibližujících různé aspekty života J.P. (například intelektuální a duševní, ostatní druhy životů autor přes hlasitou hudbu nezaslechl) byl poněkud chaotický, ale přeci jaksi vypovídající o životě, který přece má v sobě také určitý aspekt nesmyslnosti a chaosu. **Jáko**b a **Ezau** Ondřeje Pelara byl starý příběh v novém rouše. Sójové karbanátky, které si Jákob smažil na jevišti, a jimž neodolal Ezau, voněly tak lákavě, že se divákům Ezauův prodej prvorozenectví stal mnohem pochopitelnějším.

Celkový dojem ze sobotního odpoledne stráveného v Nuslích byl velmi dobrý – ani jedno představení nenudilo, některé obveselilo, jiné povzbudilo, snad jen vánoční tematiky nebylo mnoho. Festival však lze pro příští rok mládežnickým souborům i divákům jen a jen doporučit. ■

Zatímco křesťané slavili Vánoce (pravoslavní až 6.ledna), pro vyznavače judaismu začaly 26. prosince židovské svátky chanuka. Chanuka se slaví osm dní a hlavním obřadem je zapalování světel. Oba svátky vycházejí z pohanského slunovratu a vzájemně se po staletí ovlivňovaly.

Po celé zemi se vybírají tříkrálové sbírky. Dva „tříkrálové“ hudební festivaly se například konaly v Liberci a v Jablonci nad Nisou. Zatímco liberecká akce představila rockové skupiny, v Jablonci se uvedly hlavně pěvecké sbory. Obohatit sbírku o rockový festival je netradiční nápad. Podle pořadatelů tak lze oslovit nové publikum: „Ostatně, někteří muzikanti se ke křesťanství hlásí. Kapely se také vzdaly svých honorářů.“

Slovensko se rozhodlo vypořádat se alespoň částečně se svou minulostí. Bratislava začala symbolicky odškodňovat slovenské oběti holocaustu za majetek, který jim stát zabavil v letech 1938 až 1945. Náhrada byla zatím přiznána 350 z celkového počtu 1140 žádostí

Na sérii dobročinných koncertů na podporu vybudování chráněného bydlení Archa pro lidi s mentálním postižením bylo více než dvanáct tisíc korun. Po čtyři adventní neděle probíhaly v Krnově dobročinné koncerty pořádané ČCE a Slezskou diakonií. Výtěžek zdvojnásobila Nadace Divoké husy.

Od 5.ledna do 12.února probíhá v Hradci Králové výstava Česká bible v průběhu století. Návštěvníci výstavy se také mohou zapojit do projektu Ručně psaná bible a přímo na místě opsat do vznikající knihy jeden verš.

Tradiční Telecký ples se bude letos konat ve Svatce 10. února od 19.00.

18. února 2006 proběhne v Třebechovicích pod Orebem turnaj v Sálové kopané, který pořádá SOM královehradeckého seniorátu ve spolupráci s YMCA Třebechovice. Informace a podmínky přihlášek družstev na adrese: spacek.spacek@seznam.cz, tel: 728252703.

Vláda rozhodla, že vrátí neziskovým organizacím daň z přidané hodnoty vybranou za dárcovské SMS pro humanitární sbírky. Daň stát vybíral od ledna do září loňského roku. Nyní vrátí přes dva a půl milionu korun těm, kterým patří. Podle nového zákona budou moci mobilní operátoři vracet humanitárním organizacím daň z dárcovských zpráv.

Jarda Pechar

Jarda Pechar

David Balcar

David Balcar

HLEDÁ SE REFERENT/KA ODDĚLENÍ MLÁDEŽE ČCE

Náplň práce:

- vyřizování korespondence, vedení agendy oddělení mládeže
- technické zajištění pobytových akcí (kurzů, seminářů, Sjezdu mládeže)
- technické zajištění přípravy a realizace pomůcek pro práci s mládeží
- zajišťování a příprava sborových a skupinových zásilek, propagace
- spolupráce s organizacemi zabývajícími se prací s mládeží
- příprava podkladů pro rozpočet na činnost oddělení mládeže
- sledování hospodaření

Požadavky:

- SŠ/VOŠ vzdělání
- komunikační schopnosti, samostatnost, bezúhonnost
- schopnost práce v týmu
- dobrá znalost práce na počítači (texty, tabulky)

Nabízíme:

- zajímavou a rozmanitou práci
- týmovou spolupráci
- finanční ohodnocení dle praxe a výkonu
- získávání zkušeností při práci s mládeží

Nástup:

od února 2006 nebo dle dohody

Zájemci o místo zašlete své CV společně s průvodním dopisem na adresu:
filip.keller@evangnet.cz

Kontakt a více info:

Českobratrská církev evangelická
Oddělení mládeže
Jungmannova 9
111 21 Praha 1
tel. 224 999 232

e-mail: mladez@evangnet.cz
<http://mladez.evangnet.cz>
<http://www.srce.cz>